

NSP/2021/033

ZAPISNIK 23. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 10. 12. 2021, od 10:30 do 12:30

Lokacija seje: konferenčni klic (Cisco Webex)

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Luka Gabrovšek (Mastercard Europe), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Mojca Kunšek (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Aleksander Kurtevski (Bankart d. o. o.), Tomaž Lešnik (Dinit d. o. o.), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe), Aleksandra Miklavčič (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Tomaž Okorn (Gospodarska zbornica Slovenije), Paul-Alexandre Raveleau (Odbor za shemo Flik), Simon Steinman (MBILLS d. o. o.), Nevenka Šubelj (Trgovinska zbornica Slovenije), Nataša Tomc Jovović (NLB d. d.), Marko Tretnjak (Zveza potrošnikov Slovenije)

Prisotni namestniki članov: Igor Gabrenja (Javna agencija za varstvo konkurence), Gorazd Kovačič (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), Valerija Kunštek (Finančna Uprava Republike Slovenije), Polona Malalan (Slovensko zavarovalno združenje), Maja Pečnik (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Andrej Rojc (Visa Europe), Borut Tomažič (Združenje bank Slovenije)

Ostali prisotni: Domen Božeglav, Nina Frkovič, Lea Kostanjevec Jazbec, Lara Madotto in Robert Rajšp (vsi Banka Slovenije), Lan Filipič in Matija Veber (oba Deloitte d. o. o.; prisotna do vključno 2. točke dnevnega reda), Maja Grčar (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Mitja Brezovnik in Miriam Perišin (oba Ministrstvo za finance; prisotna pri 1., 2. in 7. točki dnevnega reda)

Odsotni člani: Lucija Frlec (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Davor Lekić (Javna agencija za varstvo konkurence), Marta Mihelin (Finančna Uprava Republike Slovenije), Barbara Mesojednik (Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo), Ivan Mohar (Slovensko zavarovalno združenje), Stanislava Zadavec Capriolo (Združenje bank Slovenije)

Predlog dnevnega reda:

1. Potrditev dnevnega reda 23. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)
2. Analiza trga plačil v Sloveniji
  - Informacija o aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji
3. Aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji
  - Informacija o aktivnostih delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji
4. Vpeljava QR kode na računih
  - Možnost vpeljave QR kode na vseh računih
5. Dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov
  - Ponovna iniciativa za dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov
6. Takojšnja plačila
  - Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)

NSP/2021/033

7. Problematika davka na finančne storitve
8. Novosti Registra transakcijskih računov
9. Razno

Ad 1)

Potrditev dnevnega reda 23. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je prisotne pozdravil na 23. seji NSP. Po uvodnem nagovoru je sledila informacija o spremembi članstva v NSP. Namesto T. Bole Pirc je sedaj namestnica člana Odbora za shemo Flik v NSP V. Matjašič. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je za namestnika člana v NSP imenovalo G. Kovačiča. V NSP smo pridobili tudi novega deležnika, družbo Dinit d. o. o.

Sledila je informacija, da je bil zapisnik 22. seje NSP potrjen in objavljen na spletni strani Banke Slovenije, vsebinskih pripomb na zapisnik ni bilo.

Na 22. seji NSP ni bilo vsebinskih sklepov.

Sledila je predstavitev predloga dnevnega reda 23. seje NSP.

S. Anko je nato pojasnil, da bo v okviru 7. točke na agendi - Problematika davka na finančne storitve sodelovalo kar nekaj gostov, zato je predlagal zamenjavo zaporedja obravnavanih točk, s čimer so se prisotni strinjali (7. točka je bila tako obravnavana takoj za 2. točko - Analiza trga plačil v Sloveniji).

Sklep 1: Člani oz. namestniki članov so potrdili dnevni red 23. seje NSP.

Ad 2) Analiza trga plačil v Sloveniji

- Informacija o aktivnostih v zvezi z analizo trga plačil v Sloveniji

L. Filipič, predstavnik družbe Deloitte d. o. o., je prisotne seznanil s ključnimi informacijami glede statusa aktivnosti projekta analize trga plačil v Sloveniji (analiza). V začetku Uvodne faze projekta analize je družba Deloitte d. o. o. izvedla več intervjujev s ključnimi deležniki projekta z namenom zbiranja informacij glede njihovega pogleda na trg plačil v Sloveniji. Na podlagi tako pridobljenih informacij je bilo pripravljeno Uvodno poročilo, v katerem je glavni fokus predvsem na predstavitvi uvodnih ugotovitev, ki izhajajo iz uvodnih intervjujev z deležniki projekta.

Uvodno poročilo se deli na tri ključne vsebinske dele: i) regulativa, ii) plačilne navade uporabnikov in iii) tehnologija. Z namenom zbiranja podatkov za pripravo Diagnostičnega poročila, ki je predvideno za naslednjo fazo projekta analize, je družba Deloitte d. o. o. pričela s pripravo vprašalnikov za potrošnike, trgovce in banke ter druge ponudnike. Za pridobitev poglobljenega vpogleda v plačilne navade potrošnikov bodo le-ti vključeni tudi v aktivnost izpolnjevanja dnevnika plačil. Družba Deloitte d. o. o. bo v naslednji fazi, v sodelovanju z družbo Valicon d. o. o., pričela z zbiranjem in analizo podatkov, prvi delni rezultati analiz bodo na voljo predvidoma februarja oz. marca 2022.

NSP/2021/033

Sklep 2: NSP se je seznanil s statusom aktivnosti na projektu analize trga plačil v Sloveniji.

Ad 3) Aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji

- Informacija o aktivnostih delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji

L. Kostanjevec Jazbec je predstavila napredek delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji (delovna skupina). Sekretariat NSP je na podlagi sklepa, sprejetega na 2. sestanku delovne skupine, pripravil nov krovni dokument, v katerem je vsak posamezen predlagani ukrep analiziran z vidika nujnih pogojev, potrebnih za uvedbo ukrepa, pozitivnih (potencialnih) učinkov uvedbe ukrepa in morebitnih omejitev za to. V nekaterih delih (odvisno od razpoložljivih informacij) je bila analiza dopolnjena tudi z utemeljitvami oziroma pojasnili družb MasterCard Europe in Visa Europe, kako oziroma na kakšni osnovi so tuje države ukrepe implementirale in kakšne so bile izkušnje s temi ukrepi v praksi. Omenjeni dokument je bil konec meseca novembra posredovan članom delovne skupine v pisno usklajevanje. Na osnovi prejetih pisnih dopolnitev bomo v Sekretariatu NSP pripravili končen predlog ukrepov za obravnavo na NSP.

Sklep 3: NSP se je seznanil z aktivnostmi delovne skupine za aktivnosti NSP v boju proti sivi ekonomiji.

Ad 4) Vpeljava QR kode na računih

- Možnosti vpeljave QR kode na vseh računih

S. Anko je uvodoma pojasnil pomen QR kod pri sodobnih načinih plačevanja. QR kodo lahko sedaj za namene plačevanja najdemo na najrazličnejših mestih (na plakatih, v kioskih, na javnih dogodkih...), vendar se pravilnost/kvaliteta zapisa QR kode preverja le na UPN obrazcih (pogodbeni izvajalec Združenja bank Slovenije (ZBS)). S. Anko je v nadaljevanju poudaril, da je zaradi čedalje širše uporabe QR kode, ki je bila sicer namenjena za UPN, smiselno pripraviti standarde/smernice/pravila njene uporabe tudi izven UPN.

V nadaljevanju je N. Šubelj predstavila stališče Trgovinske zbornice Slovenije glede uvedbe QR kode na vseh fakturah z namenom, da se izognemo tiskanju UPN obrazcev, kar bi vplivalo na znižanje stroškov in ogljičnega odtisa. B. Tomažič je prisotne seznanil, da se slovenske banke zavzemajo za standardizacijo QR kod ter da se strinjajo, da razvoja le-teh ne prepustimo stihiji. Skladno s tem razmišljajo, da bi obstoječe izdajatelje QR kod zavedli v ustrezen register izdajateljev QR kod, novi izdajatelji pa bi morali opraviti ustrezno preverjanje. Razmišljajo tudi o pripravi pravil, ki bi določala enotno umestitev QR kode na fakturo. S. Anko je v nadaljevanju opozoril na dejstvo, da lahko včasih preveč kompleksna pravila odvrnejo nekatere (predvsem manjše) potencialne izdajatelje faktur s QR kodo od spoštovanja takih pravil, zato je predlagal, da ZBS razmisli o pripravi smernic oz. priporočil (ne pa obvez) za uporabo QR kod, standardiziranih za UPN, izven UPN. Ob tem se nikakor ne sme pozabiti na to, da morajo biti na vsaki fakturi tudi vsi podatki, ki omogočajo ročen vnos plačilnega naloga v spletno banko.

Na osnovi razprave je bil sprejet naslednji sklep:

NSP/2021/033

Sklep 4: NSP poziva Združenje bank Slovenije, da nadalje preuči možnost olajšanja uporabe QR kode izven obrazca UPN, morebiti s pripravo smernic oziroma priporočil za tako uporabo.

Ad 5) Dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov

- Ponovna iniciativa za dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov

S. Anko je prisotne uvodoma spomnil na dejstvo, da je Slovenija ena izmed redkih držav EU, kjer limit pri brezstičnem plačevanju brez vnosa PIN (limit pri brezstičnem plačevanju) še vedno znaša 25 evrov (v večini držav EU je limit pri brezstičnem plačevanju določen v višini 50 evrov). Nadalje je S. Anko izpostavil, da v primeru goljufije, ko plačila do 50 evrov niso odobrena s strani plačnika, po določbah ZPlaSSIED odgovornosti ne nosi imetnik plačilnega instrumenta.

V nadaljevanju je N. Tomc Jovović izpostavila, da v tem trenutku podaja skupnega stališča bank glede dviga limita pri brezstičnem plačevanju še ni mogoča, saj je za to potrebno pridobiti odzive prav vseh slovenskih bank (na nekatere odzive pri Odboru za kartično poslovanje v tem trenutku še čakajo), na koncu se namreč odločitev sprejme z večino. N. Tomc Jovović je še izpostavila, da je za zagotovitev enotne uporabniške izkušnje izjemnega pomena, da se v primeru izglasovane spremembe le-ta izvede sočasno pri vseh bankah, pri tem pa je potrebna tudi ustrezna sprememba pravil obeh kartičnih shem. N. Tomc Jovović je v nadaljevanju še poudarila, da v tem trenutku večje banke pobudo podpirajo, manjše banke pa se bojijo, da bi s tem prevzele določena tveganja. V primeru, da bo sprememba izglasovana, bodo morale vse banke tudi dvigniti kumulativni znesek za brezstična plačila brez vnosa PIN na 150 evrov (v tem trenutku znaša pri večini bank kumulativni znesek za brezstična plačila brez vnosa PIN 100 evrov).

M. Tretnjak je pojasnil, da bi pri Zvezi potrošnikov Slovenije pobudo podprli, če bi potrošniki imeli možnost nastavitve osebnega limita ali možnost izklopa brezstične funkcionalnosti. N. Tomc Jovović je pojasnila, da večina slovenskih bank izklop brezstične funkcionalnosti potrošniku že omogoča. V debati, ki je sledila, sta L. Gabrovšek in A. Mejač Krassnig izpostavila, da MasterCard Europe in Visa Europe podpirata dvig limita pri brezstičnem plačevanju na 50 evrov. L. Gabrovšek je med drugim izpostavil, da je bilo v letu 2021 v Sloveniji prijavljenih le šest primerov zlorab na področju brezstičnega plačevanja, in sicer v skupnem znesku približno 200 evrov, da zaradi nadgradnje omrežja ne prihaja več do negativne uporabniške izkušnje zavrnitve transakcije, v primeru, ko zaradi več zaporednih transakcij pride do preseganja kumulativnega zneska pri brezstičnem plačevanju in je vpis PIN potreben, ter da so države, ki so med pandemijo povišale znesek pri brezstičnem plačevanju, ta znesek ohranile. A. Mejač Krassnig je še dodala, da naj bo v primeru dviga limita pri brezstičnem plačevanju na 50 evrov datum prehoda skrbno pretehtan, saj v Sloveniji kot pridobitelji delujejo tako slovenske kot tuje banke.

Na osnovi razprave sta bila sprejeta naslednja sklepa:

Sklep 5: NSP se je seznanil s pobudo za dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov.

Sklep 6: NSP načelno podpira dvig limita pri brezstičnem plačevanju s 25 evrov na 50 evrov.

NSP/2021/033

Ad 6) Takojšnja plačila

- Informacija o napredku na področju razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)

P. A. Raveleau je podal informacijo, da se število uporabnikov Flika v segmentu P2P približuje številki 300.000. V začetku leta 2022 bo omogočeno P2M plačevanje komitentom dveh slovenskih bank, trenutno pa so za plačevanje na prodajnih mestih s Flikom nadgradili približno 4.000 POS terminalov. S. Anko je še dodal, da sedaj plačevanje s Flikom v segmentu P2P omogočajo vse slovenske banke.

***Sklep 7:** NSP se je seznanil z aktivnostmi Odbora za shemo Flik glede razvoja slovenske sheme za takojšnja plačila Flik.*

Ad 7) Problematika davka na finančne storitve

S. Anko je uvodoma izpostavil, da je (splošen) davek na finančne storitve (DFS) kot tak sicer unikum v EU, da pa so v nekaterih drugih državah članicah EU finančne transakcije obdavčene z davkom na dodano vrednost (DDV), v nekaterih državah pa so te storitve obdavčene selektivno. S. Anko je še izpostavil, da je Banka Slovenije že ob sami uvedbi DFS-ju nasprotovala.

S. Steinman je prisotne seznanil s stališčem družbe Mbills d. o. o. glede DFS, ki je po njihovem mnenju unikum na ravni EU, saj nobena izmed držav članic EU ne pozna podobne obdavčitve finančnih storitev. Kljub temu, da Zakon o davku na finančne storitve določa širok krog zavezancev za plačilo DFS, kar vključuje tudi tuje finančne institucije (banke, fintechi), ki ponujajo finančne storitve slovenskim državljanom, te tuje finančne institucije v praksi tega davka ne plačujejo. S tem so slovenske banke in slovenska fintech podjetja postavljena v slabši konkurenčni položaj v primerjavi s tujimi ponudniki plačilnih storitev, saj so podvržena dodatnim davčnim bremenom. Skladno s tem družba Mbills d. o. o. predlaga odpravo DFS.

N. Tomc Jovović je izpostavila, da sta na temo DFS že v letu 2019 preko ZBS potekala dva sestanka, na katerih so bili prisotni člani Odbora za kartično poslovanje ter predstavniki Ministrstva za finance (MF) in Finančne uprave Republike Slovenije (FURS). Na sestanku je bila orisana problematika pri plačevanju DFS, s katero se soočajo banke, in sicer banka, ki je lastnica prodajnega mesta, najprej plača DFS na prejete provizije od trgovca, s katerim ima sklenjeno pogodbo o sodelovanju, nadalje pa mora medbančno nadomestilo plačati tudi tisti banki, katere stranka je konkretno transakcijo opravila na določenem prodajnem mestu. N. Tomc Jovović se je v nadaljevanju, v imenu vseh slovenskih bank, pridružila pobudi družbe Mbills d. o. o. glede odprave DFS, saj bi bile z ukinitvijo DFS slovenske banke deležne enakih pogojev poslovanja v primerjavi s tujimi pridobitelji, pri katerih se obveznost plačevanja DFS v praksi načeloma ne izvaja dovolj učinkovito.

V nadaljevanju sta M. Brezovnik in M. Perišin, predstavnika MF, predstavila stališče MF glede DFS, in sicer, da na MF ne razmišljajo o ukinitvi DFS, saj le-ta predstavlja pomemben fiskalni vir dohodkov. DFS namreč zajame tiste transakcije, ki izpadejo iz sistema DDV. M. Perišin je nadalje pojasnila, kako je sistem obdavčitve finančnih transakcij urejen v nekaterih državah članicah EU (Italija, Grčija, Finska,

NSP/2021/033

Belgija, Ciper, Irska, Madžarska in Portugalska), kjer te transakcije niso predmet obdavčitve v sistemu DDV. M. Perišin je še pojasnila, da je DFS edini davek, ki obdavčuje transakcije s kriptovalutami, saj so določene transakcije s kriptovalutami oproščene plačila DDV. Na vprašanje, kako je s plačilom DFS, ko slovensko podjetje opravi finančno storitev v drugi državi za tuje podjetje in tujo zavarovalnico, je pojasnila, da je stališče MF, da taka storitev ni opravljena v Sloveniji in zato ni predmet obdavčitve z DFS. M. Brezovnik je v nadaljevanju povedal, da sistem obdavčitve finančnih transakcij ni harmoniziran na ravni EU, ampak ima vsaka država svojo nacionalno ureditev obdavčitve finančnih storitev. V Sloveniji bi bilo sicer možno DFS nadomestiti s sistemom DDV, vendar se na ravni EU pripravlja reforma na področju obdavčitve finančnih storitev na področju DDV-ja in pričakuje se, da bodo določene spremembe, ki jih ta predlog sprememb predvideva, vplivale tudi na DFS. V debati, ki je sledila, je S. Steinmana zanimalo, ali je mogoče razmišljati o diferenciaciji DFS za posamezne finančne storitve. M. Brezovnik je pojasnil, da na MF težijo k temu, da je davčni sistem čim bolj enostaven za zavezance. Različne davčne stopnje namreč vnašajo zmedo in komplicirajo davčni sistem, zato diferenciaciji DFS niso naklonjeni. M. Brezovnik je v nadaljevanju predlagal, naj se poskuša poiskati način, kako bi se DFS bolj učinkovito izvajal, saj določeni zavezanci za plačilo DFS le-tega ne plačujejo (skladno s tem je M. Brezovnik predlagal, da bi bilo smiselno pridobiti seznam takih zavezancev). S. Anko je izpostavil, da v Banki Slovenije podpiramo zagotavljanje »level playing-field-a«, torej enakih pogojev poslovanja vseh ponudnikov plačilnih storitev v Sloveniji z vidika DFS, s čimer se je strinjala tudi N. Tomc Jovović.

Na osnovi razprave so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep 8: *NSP se je seznanil s pobudo obravnave problematike davka na finančne storitve ter s pojasnili družbe Mbills d. o. o., Ministrstva za finance in slovenskih bank.*

Sklep 9: *NSP spodbuja in pričakuje vzpostavitev enakih pogojev poslovanja za vse ponudnike plačilnih storitev na ozemlju Republike Slovenije z vidika davka na finančne storitve.*

Sklep 10: *Deležniki NSP, ki jih problematika davka na finančne storitve zadeva, se do naslednje seje NSP dobijo na tematskem sestanku, kjer bodo skupaj s Finančno upravo Republike Slovenije poskušali poiskati način, kako doseči, da bodo davek na finančne storitve plačevali tudi tuji ponudniki, ki sicer po zakonu so zavezanci za plačilo omenjenega davka.*

Ad 8) Novosti Registra transakcijskih računov

M. Kunšek je uvodoma izpostavila pomen konstruktivnega sodelovanja pri projektu nadgradnje Registra transakcijskih računov (RTR) ter se zahvalila za tvorno sodelovanje vseh izvajalcev plačilnega prometa in Banke Slovenije pri tem projektu. V nadaljevanju je M. Grčar, predstavnica Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, prisotnim predstavila novosti RTR. RTR je enotna informatizirana baza podatkov o transakcijskih računih in o njihovih imetnikih. Vzpostavljen je bil leta 1999 pri Banki Slovenije za transakcijske račune pravnih oseb in samostojnih podjetnikov. Od leta 2000 vključuje tudi podatke o transakcijskih računih fizičnih oseb. AJ PES je RTR prevzel v upravljanje 1. 7. 2010.

NSP/2021/033

Do nadgradnje RTR je prišlo na podlagi Direktive (EU) 2018/843 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma (5 AML direktiva), ki zahteva od vseh držav članic EU vzpostavitev centraliziranih bančnih registrov ali centralnih elektronskih sistemov za iskanje podatkov, ki omogočajo dostop do podatkov o: i) imetniku računa in kateri koli osebi, ki lahko deluje v imenu imetnika, ii) dejanskem lastniku imetnika računa, iii) bančnem ali plačilnem računu in iv) sefih. V skladu z novelo ZPlaSSIED-A je AJ PES 16. 7. 2021 sprejel podzakonski akt (Akt o vodenju RTR) ter 6. 11. 2021 izvedel nadgradnjo informacijskega sistema RTR. Bistvene novosti: i) vključitev podatkov o pooblaščenih osebah na transakcijskih računih, ii) vključitev podatkov o bančnih sefih, odprtih v Sloveniji, iii) vključitev podatkov o najemnikih bančnih sefov, odprtih v Sloveniji, iv) prikaz podatkov o dejanskih lastnikih pravnih oseb, ki so imetniki transakcijskih računov.

Sklep 11: NSP se je seznanil z novostmi Registra transakcijskih računov.

Ad 9) Razno

Pod točko razno ni bilo obravnavanih tematik.

Naslednja seja NSP bo marca 2022.

Zapisnik pripravil Sekretariat NSP, januar 2022